III. évfolyam Csáktornya, 1886. február 14-én. 7. szám.

Szerkesztőségi iroda: Fischel Fülöp könyvnyomdája helyiségében. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órakor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Mayerhoffer József* szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése Csáktornyán. Ide küldendők az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Félévre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukes M., Oppelik A., és Daube G. L. és társánal. Frankfurt a/M.: Daube G. L. és társánál.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Csáktornyán hetenkint egyszer: vasárnap.

Perlak, 1886. febr. 10.

Gyors szárnyakon repül az idő az örök végtelenségben Egy félszázad az emberi életben, hosszu évek sora; pillanat századrésze az Istenség óráján.

Öreg emberektől hallottam, hogy Csáktornyán csak egy félszázad előtt is, mily gyenge lábon állott a magyar nyelv. —

Bámulat fog el minden magyart, ha Csáktornyára vezérli őt csillaga.

Zrinyi, a költő sas fészkében már a csecsemő is magyarul cseveg bölcsőjében s nem fordul földünk huszszor a nap körül — s Csáktornya, a határszél eme ősi bástyája, teljesen megmagyarosodand

Perlak. — Nincs még beiktatva a magyarnyelvü városok sorába

Történelme régibb lehet nevénél, mert neve magyarabb mint lakóssága De ez nem édes testvéreink hibája.

Csáktornyának mindig nagy előnyei valának Perlak felett.

Csáktornya haladt, Perlak maradt.

Ámde Perlakot is folyton élteték magyarosító elemek. Papsága, szolgabirák, ügyvédek, — mind hü hazafiak valának, kik Perlak magyarosodását hathatósan előmozditák Zsidó s keresztény kereskedői nagyobbrészt értik a hazai nyelvet Iparosai jóformán magyarok. Az egykor itt tanyázó honvédség is sokat tett a magyar nyelv terjesztése érdekében — Az a szebbnélszebb magyar nóta mind itt maradt a a nép ajkán De legbuzgóbban előseglették magyarosodásunkat a „nemzet napszámosai.“ — a népianitók — Az iskola az mely Perlakot e tekintetben is emelni törekedett. — Az iskoláé a babér. —

Az 1885 év vége emlékezetes lap leend Perlak magyarosodásának könyvében

Köztudomásu a királyi járásbiróság Perlakon

Szép regényeket füzött Alsó Muraköz magyarsága régóta e biróság szervezéséhez. Hangoztatott ez böven az ünneplés örömnapján: „Perlak Alsó-Muraköznek gyuopntja, melyből minden szépnek, jónak és nemesnek kisugárzania kell.“

Perlakon a nép között még ritka a magyar szó, de mégsem oly ritka mint a fekete hattyu Husz év mulva majd másképen fog lenni Erről gondoskodand a megalakult „Perlaki Társaskör“ is

Nem szükséges most ecsetelnünk a társaskör hatását Perlak társadalmára Most még csirájában van a mag s csak évek multán fog kivirulni.

Perlak husz év mulva eléri a mai Csáktornyát.

Akkorra Perlak is magyar nyelvü város leend, ha a társaskör tagjai a magyar nyelv terjesztését csak annyiban is müvelik, hogy a köznapi életben, a családi körben, a nép között magyar szavakat hangoztatnak, s ezáltal a jelen generátiót a hazai nyelv elsajátitására ösztönözik.

Az ifjabb nemzedéknél majd megteszi kötelességét az iskola.

Igy remélhető Perlak társadalmának — s ebből kifolyólag Alsó Muraköznek — lassan — lassan való megmagyarosodása Megmagyarosodás alatt nem a nèp anyanyelvének kiirtását értjük. Tartsa meg a muraközi nép az ő anyanyelvét, de tanulja meg az ő magyar hazájának hivatalos nyelvét is. — Tegye ezt a nép saját érdekében. — tegye ezt hazafias kötelességből is!

Adja Isten, hogy ugy legyen s adja Isten! hogy az a mag, melyet fáradhatlan lelkes férfiak elültetének, virágzó fává nőjjön kedves hazánk boldogságára, Perlak dicsőségére.

—

F.-Mihályovecz 1886. febr. 10.

A diptheritis még s gyógyitható. — Hogy ez igaz, annak tanui a mihályoveczi fárabeli kigyógyult beteg gyermekek. Nálunk egy közház van felállitva gyermekek számára, melynek orvosa Dr. Pestalics Károly bpesti orvos. Az illető t. orvos ur kérelmére gyakrabban kihirdettem a templomban, hogyha a szülők gyermekeiknél a torokbaj jeleit veszik észre, ezt azonnal jelentsék és vigyék a beteg gyermeket a kórházba, mert az orvos urnak van reménye a beteget megmenteni. Az okos szülők szótfogadtak és az általam a templomban megmagyarázott kórjelek mutatkozásakor siettek gyermekiket a kórházba szállitatni. S ez intézkedésnek az volt a haszna, hogy t. orvos ur 13 gyógykezelés alatt lévő gyermek közül egynek kivételével, valamennyit mint egészségeset adta vissza szerető szüleinek. Ez egy elhalt is megmenthető lett volna, hogyha későn nem szállittatik a kórházba.

Én a legnagyobbrészt láttam ama szerencsétlen gyermekeket. akik a roncsoló torokiobban elhaltak, mert én láttam el őket az utolsó kenettel, s megfigyeltem a kórházban lévő beteg gyermekeket is, mert majdnem mindennap meglátogattam őket, s tapasztalataim folytán mondhatom, hogy legnagyobb részök elhalt volna, ha idejében nem kerülnek orvosi gyógykezelés alá.

Kórházunk igent. orvosának gyógyitásmódja abban áll, hogy a roncsoló toroklob hatását lokalizálni s ellensulyozni tudja. Ezt ő a legnagyobb figyelem, pontosság s szorgalommal eszközölteti az ápolónőkkel, akik közt a legnagyobb elismerés illeti meg Dornerné asszonyt, aki valóságos második anyja a szegény beteg gyermekeknek. — A gyermekek oly szeretettel ragaszkodnak hozzá, hogy felgyógyuláskor alig tudnak tőle megválni.

Azon jó szándékkal hozom ezen dolgokat a mi t. lapunkban nyilvánosságra, hogy talán több elszomorodott szülőnek megmutatom az utat szeretett beteg gyermekének a megmentéséhez.

GASPÁRLIN MIHÁLY
plébános.

CSARNOK.

Ha nem hisz a lány . . . .

Ha nem hisz a lány a szavadnak,
Hogy szereted:
Szerelmedről meggyőzi tán
Esküvésed. ...
Ha nem hisz esküvésednek,
Hidd el nekem:
Hisz, ha epedőn rátekint
A férfiszem.
Bárhogyan énekli dalát
A kis madár;
A virág is csak éltető
Sugárra vár.
Akkor virit, akkor nyitja
Fel kebelét:
Ha megérzi az éltető
Nap melegét.

Nedeliczi Lajos

A Póstán.

(Igaz történet, mely gyakran ismétlődik.)

Bpesti Hrlap. Barátom, én ugy hiszem, nagyon későn indultunk el Budapestről s attól tartok ... ma már nem is érkezünk czélunkhoz.

Levél. Nekem is ugy tetszik, de bár ne is érkeznénk oda még ma, sem soha!

Bp. H. Mit beszélsz! hisz azok a jó nedeliczi urak kétségbe esnek unalmukban, ha kellő időben oda nem érkezünk, ők mindig oly mohón olvasnak. És éppen most hozom az állam költségvetésének tárgyalását. Már előre elgondolom, hogy eldisputálnak oda lent.

L. No már ebből sligha lesz valami, hisz most vagyunk csak a Balatonnál, az idő pedig már későre jár. No de igy van jól; én nem szeretek oda lemenni, mert küldetésem ... gazdám egy adósának felmondani az adósságot és beperléssel fenyegetni a szegényt. Én pedig hidd el pajtás, szörnyen tudom sajnálni az ily szegény páriát. Ha az uton véletlen el nem veszek, mit fog csinálni a boldogtalan, tán megöli magát — tudom pénze nincs. Bár csak kinyithatnám a vaggont ... rögtön a Balatonba ugranám.

Bp. H. Már csakugyan szomoru missióban jársz barátom, de mi a manó, ez a Balaton nekem ma oly végtelen hosszunak tetszik, félek az elkéséstől.

L. Bárcsak ugy történnék, sehogy sem szeretném azt a jóravaló embert megszomoritani. Inkább meghuzom magamat a vaggon valamely rejtekében, csakhogy meg ne találjon a póstás.

Bp. H. Hallod-e, hah, mit kiabál a conductor?

„Csáktornya nyolcz perez.“ .. Hála Istennek!

Bp. H Ez rendeltetési helyünkhöz az utolsó ... innen Nedelicz csak negyed óra postakocsin. Háta neked nagy Istenem!

De készen áll barátom, az itteni póstások nagyon furcsa emberek ám! Megvizsgálnak itt minden ziget-zugot, keresztül-kasul összevisszaszánynak mindent s végre egyik-másikunkat kegyetlenül nyakon csipve, ugy oda hajtanak a sarokba, hogy rögtöni elájulságunkban itt benn maradhatunk, holnap reggel pedig ... midőn tőleszméltünk ... Isten tudja, hol virradunk.

L. Nem bánom én, akár mit is teszenek velem, .. csak Nedeliczre le ne hurczoljonak!

Bp. H. Vigyázz, ott jön az ámbuláns tiszt!

L Postás uram! kérem postás uram! nagyon rosszul vagyok, hagyjon még kicsit nyugodnom.

Bp. H. Amice! hej amice! én is Nedeliczre utazom, hát nem is ismer! ... hisz számtalanszor fordulok meg itt, ne zárja még be az ajtót, hadd száljak ki én is! — Oh irgalmas Istenem! a kegyetlen rám sem hederit, orrom előtt becsapja az ajtót s rám zárja. Azt a hóbortost pedig, ki iménti akart ugrani a Balatonba, ... szépen felpakolja s viszi. Hah! már a mozdony fütyöl, miért nem ugrottam ki rögtön? Mi lesz velem? elvisznek Stejerhonba, Trieszbe Amerikába. Hej conductor! conductor! ... istentelen emberek. Isten hozzád szép Magyarhonom! — (eléjul.) Hosszu idő mulva fölesztélve:

Kegyelmes Istenem — hol vagyok? micsoda vidék? csupa köszíklák! Hah. ott fényiik a Balaton tükre ni! tán csak nem visznek vissza Budapestre No de meglátjuk, már ismét fütyöl. Bár visszahoztak volna! —

„Trieszt, dreissig Minuten!“

Nem ide vagyok én küldve! Mivé legyek! bár most megszökhetném, de lehetetlen.

Jön már a póstás is, zörgeti kulcsait. És ha még ez is itt bennt hágy? Hah, én megsemmisülök.

Amb. tiszt. Mi az Isten nyila! Ön itt mit csinál? Hogy merészelt idáig utazni jegy nélkül?

Bp. H. Engedelmet — kegyelmet kérek, ártatlan vagyok. Csáktornyán rám zárták az ajtót, nem szállhattam ki, szörnyen kiabáltam, de mind hiába volt.

Amb. T. Nem igaz, ön lumpacius fagabundus, ingyen akarta Trieszlet látni, becsempészte magát a vaggonba, velem jön azért a főnökhöz! Majd elbánnak ott az ily szélhámos fráterrel.

Bp. H. (magában) Hah, szép historia! szörnyü historia. Lumpacius fagabundus — én — hah, még tán a hüvösre is tesznek.

Vasuti főn. Ön a törvény áthágása miatt mint csaló ezennel letartóztatik, további törvényes intézkedés idejéig, pedig hivatalos toloncz levél kiséretében rendeltetési helyére eltoloncsoltatik. — A többit majd megtudja.

Bp. H. Jaj kegyetlen postás, mily szégyent hoztál fejemre! Árta'lanul ennyi bélyeggel megrakva, szégyenpirral kel jó uraim előtt megjelennem, de mit tegyek? mennem kell, nincs mentség. No de elmondom nekik történt bajaimat, ők jó urak, engem nagyon szeretnek, el is hiszik ... elhisznek mindent. Aztán megkérem őket, bocsássanak meg ily késő megjelenésemért, fogják fülén a postát.

HIREK.

— **A csáktornya** körmendi vasut kiépitése tárgyában f. hó 6-án A.-Lendván értekezlet tartatott, melyen a segély beszerzése ügyében Muraközre nézve elnökül: Molnár Elek urodalmi ügyész ur, bizottsági tagokul: Szmodits Elek és Vrana Frigyes földbirtokos urak, oldaluk mellé jegyzőnek Ehrenreich Nándor m.-szerdahelyi jegyző ur választattak meg, kik legközelebb megkezdik müködésüket. Kivánunk sikert a megválasztott uraknak, müködésükhöz!

— **Vettük a csáktornyai** takarékpénztár 1885. évi (XIV. évfolyam) mérleg és vagyon kimutatását. A takarékpénztár vagyon és teher kimutatása 419317 frt 39 krt tesz ki, a veszteség és nyereség számlája 38067 frt 20 krt mutat A részvénytársulat élén Pecsornik János elnök és Neumann József alelnök állanak. A könyvvivő Löbl Jakab. Felügyelő bizottsági tagok: Luperszbek József elnök, Wollák Rezső jegyző és Dr. Schwarz Albert biz tag. A takarékpénztár XIV. rendes közgyülését f. hó 25-én d. u. 3 órakor saját házában tartandja. A közgyülés tárgyai a rendeseken kivül: Jelentés a szövetkezeti állományról, egy segéd hivatalnoki állás szervezére és fizetésének megállapitása, a hivatalszolga fizetésének emelése. A részvényesek figyelmeztetnek, hogy f. hó február 7-ig részvényeiket az alapszabályok 49 § értelmében deponálják, ha a szavazásban részt venni óhajtanak.

— **Hymen** Pecsornik Károly csáktornyai vendéglős f. hó 6-án vezette oltárhoz Schulleg Teréz k. a. Polstrauból, Áldás béke és szerencse kisérje az uj párt egész életén!

— **Eljegyzés** E lapok szerkesztőjének növérét Majhen Antonia k. a. Majhen Ferencz szt.-mártoni tanitó ur jegyezte el N a g y Lajos gumiliczai vendvidéki tanitó. Tartós boldogságot és Istenáldását kivánunk a frigyhez!

— **A perlaki társaskör** alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium ellátta a bemutatási záradékkal.

— **A csáktornyai** önk. tüzoltók bálja, mely február 6-án tartatott meg, alapjában sikerültnek mondható. Daczára annak, hogy sokan távolléttük által tündököltek, az elég szép számmal összegyült vendégsereg igen jól és fesztelenül mulatott. Megjegyzendő még, hogy ... a mi a ritkaságok közé tartozik — a tánczosok száma jóval felülmulta a tánczosnőket. Az első négyest körülbelül 20 pár tánczolta. A hölgy koszoru között láttuk; benedikt Friderike, Bohin Terezia és Antónia, Herzer Juliska, Pullay Emilia, Rosenberger Regina, Polák Frida, Matanovics Etelka és Lina kisasszonyokat, továbbá Hirschmann Samuelné, Horváth Mihályné, Márczius Józsefné, Mastnak Józsefné, Novák Józsefné, N. Minesdorferné, Rosenberg Rezsőné és Wollák Rezsőné urnőket. — A tánczvigalom alkalmával föllülfizetni szíveskedtek: Angyán Kálmán 1 frt. Benedikt E. 3 frt. Bozzay Pálné 2 frt. Fischel Fülöp könyvkereskedő 1 frt. Goldstein 1 frt. Hirschmann Samu 2 frt. Hirschmann Adolf 1 frt. Hirschmann Leo 3 frt. Hochsinger Sándor 2 frt. Löbl Jozefa Alsó Lendva 3 frt. Kollay Lajos 1 frt. Koch N. vasuti mérnök 2 frt. Molnár Elek 3 frt. Meyer Salamon 3 frt. Mast Henrich 2 frt Morandini Bálint 5 frt. Neumann Bernát 2 frt. Neumann Ignácz 1 frt. Neumann József 2 frt. Neumann Samu 1 frt. Okolicsai Okolicsányi Mária 2 frt. Prusacz Alajos 1 frt. Pullay Zsigmond 2 frt. Rosenberger Ludvig 2 frt Rosenberger Dávid 1 frt. Samu József 1 frt. Ifj. Szeiveth Antal 2 frt. Dr. Schwarcz Albert 2 frt.

Schulleg János 2 frt. Steinauer András 1 frt. Vollák Rezső 5 frt. Wettendorfer Dávid 2 frt. Vrancsics Károly 2 frt. Wendy Mihály 2 frt. Zakál Henrik 4 frt. N. N. 1 frt. Öszszesen 73 frt, mely összeget a tüzoltó-egylet hálásan köszöni.

— **Az Alsó-Domborun** f. hó 6-án megtartott, tombolával egybekötött tánczmulatságról a következő sorokat vettük: Mulatságunk nagyon szépen sikerült, eredményre is vezetett, s a mi fő, a jelen volt n. é. közönség akkori nyilatkozata szerint kitünően találta fel magát. A diszes hölgykoszoruban a következőket láttuk: Auspitz Mórné (Nagy-Kanizsa) Csury Jánosné A.-Kralyovecz, Faics Ferenczné, Hochsinger Samuné, Hirschler Lipótné, Hirschler Jakabné, Hirschler Henrikné, Jakupák Józsefné, Kremzir Izidorné (Légrád), Neufeld Henrikné, Neufeld Adolfné, Löwe Adlfoné, Pichler Imréné, Stefics Istvánné, Stefics Imréné, Pollák Józsefné (Budapest) Szlámek Józsefné, Schlesinger Izidorné, Utasi Józsefné urnők; továbbá Csury Ilona és Irén, Faics Gizella és Ilona, Neufeld Malvin, Neufeld Hermin, Pick Ilona, Stern Fánni, Utasi Aranka kisasszonyok. Összes bevétel 132 frt 66 kr., kiadás 72 frt 66 kr. Az orgona javára febr 7-én a rendezőség 60 frtnyi tiszta jövedelmet a helybeli plébános ur kezeihez juttatta. Felülfizetők: Barbarics Győző 2 frt. Csury János (A.-Kralyovecz) 80 kr. Götz Ferencz (Perlak) 2 frt. Gudlin Károly (A.-Vidovecz) 50 kr. Hirschler Lipót 2 frt 80 kr. Hirschler Jakab 2 frt 80 kr. Fischer Gedeon (Szent-Mária) 1 frt, Hochsinger Samu 1 frt 80 kr. Löke Lajos 2 frt. Löwe 2 frt. Marton Adolf (N.-Kanizsa) 1 frt. N. N. (A.-D.) 2 frt. Neu és Grünbaum (N.-Kanizsa) 1 frt. Neufeld Henrik 80 kr, Neufeld Adolf 30 kr. Pick Ede (Boglár) 1 frt. Pichler Imre 30 kr. Kohn Károly 2 frt. Stefics Imre 50 kr. Schlesinger Károly 2 frt. Schwarz Simon 80 kr. Stefics István 1 frt. Utasi József 80 kr. Vratil Tivadar 2 frt. Weisz Samu (Nagy-Kanizsa) 1 frt. — Tombola tárgyak kegyes adakozói: Bátorffy Lajos (N.-Kanizsa). Csury Ilona, Faics Ferenczné, Hochsinger Samuné, Hirschler Lipótné, Hirschler Jakabné, Hirschler Henrikné, Hirschler Miksa, Neu és Grünbaum (N.-Kanizsa,) Neufeld Henrikné, Neufeld Julia, Pichler Imréné, Pick Salamon (N.-Kanizsa), Rosenfeld Adolf (N.-Kanizsa), Rosenfeld Lajos (N.-Kanizsa). Sonnewald Roza, Stern Fánni. Szlámek Józsefné, Schiffer Kálmán (N.-Kanizsa), Schlesinger Izidorné, Swarcz Simonné Weisz L. és T. (N.-Kanizsa). A rendezők: Barbarics Győző, Kohn Károly, Löke Lajos, Löwe Adolf, Scheinberger Károly és Vratil Tivadar a tombolát adományozták. — A t. felülfizetők és kegyes ajándékozók fogadják ezennel a rendezőség legbensőbb őszinte köszönetét!

Nekünk a fentiekhez még az a megjegyezni valónk van, hogy éljenek a derék rendezők! Ők a vidékbeli intelligentia elismerését méltán kiérdemelték, mert buzgólkodásuknak nemcsak az lett az eredménye, hogy a vendégek a tánczvigalmon jól mulattak s a jótékony czélnak is szép összeg jutott, hanem főleg: hogy összehozták a környék s a város értelmiségét, ami nem megvetendő dolog a mai zilált társadalmi viszonyok között.

— **Megyénk ügybuzgó** kir. tanfelügyelője Dr Ruzsicska Kálmán ur f. hó 11, 12. 13-án Csáktornyán időzött, ahol meglátogatta a helybeli tanintézeteket s mint elnök résztvett az állami tanitóképezde igazgatótanácsa ülésén is Tanfelügyelő ur f. hó 13-án a vidéki iskolákban is tett látogatásokat.

— **Kinevezés.** Hajdu Sándor nagyváradi kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőt a m. kir. igazságügyi minister ur a perlaki kir. járásbirósághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **A csáktornyai** kereskedelmi kaszinó berendezése serényen folyik, és amint értesülünk, folyó évi márczius 1-én nyilik meg.

— **Lopás.** F. hó 8-án Milde-féle vendéglő pinczérnőjének vánkosa alól, mig ő a konyhában foglalatoskodott, 73 frt, készpénzéből 23 frtot loptak el. — A nyomozás folytán a gyanu egy helybeli nőre irányult, ki a járásbiróságnak be is jelentetett.

— **A hütlen munkás.** Egy buzoveczi munkás a csáktornyai vasuti raktárban dolgozott, a honnét kisebb menynyiségü sót lopott el. A raktáros tetten érte és a helybeli kir. járásbiróságnál feljelentette.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

G. Kottori. Köszönet a szives érdeklődésért s fáradozásért. A „Garabancziás diák" közlését legközelébb megkezdjük. A „molitva matere" kezdetét el fogom küldeni. — N. Csáktornya. A „divat hatása a társadalmi életre" jó, de e tárgyban nem szándékozunk tárczát közölni most. Egy-két hét mulva pedig idejét mulja, tehát eltettük a jövő farsangra. Híreket várunk. — Sz. Domboru. Az illető könyvek nyomás alatt vannak, de csak a jövő tanévre készülnek el. — L. N. Vid. Szives ajánlatát köszönjük, de nem vehetjük igénybe, mivel oly tárgyu közlemény mult számunkban már megjelent.

IRODALOM.

Természettudományi füzetek. A dél magyarországi természettudományi társulat közlönye 9. kötet, szerkeszti Valló Vilmos a társulat főtitkára. A kettős füzet tartalma érdekes és tanulságos. — Zenelap. Közlöny a zeneművészet összes ágai köréből. Szerkeszti és kiadja: Ságh József (Budapest, 8. kerület Bodzafa utcza 21. sz.) Munkatársai között a főváros és a vidék ismert nevü zeneirói! látjuk. Az 5. szám tartalma: A jelenlegi olasz zenéről. Hangcserélő gépezetü zongora (3 ábrával) Kritikai szemle. Zenészeti karczolatok. Művészeti hirek stb. Ez egyedüli magyar zenelapot melegen ajánljuk a szakférfiak figyelmébe. Előfizetési ára félévre 3 frt.

— Beküldetett »A közművelődési egyletek és a nemzetiségi kérdés« czimü röpirat. Irta: X. Y Budapest Kókay Lajos bizománya. Ara 50 kr. — A fogakról A fogbajban szenvedők figyelmébe ajánlva. Irta: Wellner Lajos fogász Veszprémben. A szerző népiesen irja le mindazon szükséges tudnivalókat melyek a fogak épentartására vonatkoznak. A szerző czélja munkácskájával a szegényebb sorsuaknak hasznára lenni s evégből füzetkéjét a közönség között minden dij nélkül osztja szét. Ez mindenesetre nemes törekvés. —

„Az Urambátyám" czimü élczlap 6. száma. Szerkesztik: Bartók Lajos és Mikszáth Kálmán. Előf. ára: évnegyedre 2 frt. E kitünő élczlap minden izében eredeti magyaros zamatu. Tárgyait s alakjait kizárólag a magyar nép-és társadalmi életből meriti. Nélkülözhetlen a magyar müvelt közönség olvasó asztalán. Képei kitünők.

KÖZGAZDASÁG.

„Equitable" életbiztositó társaság New-Yorkban.) A magyar kereskedelmi törvény által előirt minden föltétel teljesitése után ma a budapesti kereskedelmi és váltó-törvényszék az „Equitable" czég bejegyzését a magyar korona országaiban üzletkötések czéljából, Budapest főszékhelylyel, elrendelte — s az intézet, melynek helyben történő berendezkedését már hónapok előtt jeleztük, tevékenységét a legközelebbi napokban már megkezdi. Az „Equitable" egyike a világ legnagyobb biztositó társulatainak, és üzletforgalmát illetőleg csupán egy társulat a new-yorki „Mutuel", által szárnyaltatik tul. Az „Equitable" biztositási állománya 1884 decz. 31-én 83,699 biztositólevélre, 1.314 988,976 márka biztositott tőkére rugott; az 1884. évben kötött uj biztositások 360.727,492 márkára mentek. A társaság 1884-iki bevételei kamatok- és dijakban 64.764,791 márkát tettek, s ugyanazon év deczember 31-én 247.188,184 márka vagyont mutatott ki, mely fődözetül szolgált a dij-tartaléknak 201.661,346 márkáig, a kártartaléknak 546.465 márkáig, a tőke-tartaléknak 425,000 márkáig s a nyereségtartaléknak 44.555 273 márkáig. A 425.000 márka részvénytőket ez alapszabályok értelmében nem szabad hét százaléknál magasabban kamatoztatni, s az évenkinti jövedelem-többet a nyeremény-részszel biztositottak javára esik. — Az „Equitable" biztositási föltételei közül kiemelendő, miszerint minden általa kiállitott biztositó-levelet a harmadik biztositási év lefelte után megtámadhatatlannak nyilvánit A biztositottak s a társulat között fölmerülő minden vita, ha a felek valamely választott biróságban nem egyeztek meg, ezen ország rendes birósága elé tartoznak, a hol a biztositás köttetett. A társulat határozottan kötelezi magát a székhelyén kivül hozott jogerejü itéleteknek föltétlen elismerésére. Az »Equitable« a magyar kereskedelmi törvény 453. §-a értelmében a Magyar Általános Hitelbanknál 100,000 frtnyi összeget biztositéki alap gyanánt tett le s a magyar korona országaiban képviselőjéül Singer József urat bizta meg.

Urednička pisarnica je vu stanju tiskare Fischela Filipa vu Čakovcu. — S urednikom razgovarati se more: pondeljek, srêdu, četrtek i subotu ob 11. i 4. vuri. — Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju na ime *Margitai Jožefa* urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo: Knjižara Fischela Filipa vu Čakovcu. Sim se naj pošiljaju predplate i oglasi.

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK.

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 2 „
Na četvrt leta . . . . 1 „

Oglasi se poleg pogodbe 1 fal računaju. Iz vun toga se mora platiti za svaki oglas kulikoput izlazi, 30 kr. vladni strošek.

Tečaj III. Vu Čakovcu 14 Februara 1886 Broj 7.

Dyphteritis se ipak da izvraćit!

Da se dyphteritis ili kak naši ljudi zoveju „bule" daju izvraćiti, svedočanstvo imamo u g. mihaljevečkoj fari. Ovde je ustanovlen jeden špital za decu sa vraćiteljom iz Pešte i sa dve dvorkinje Veleućeni G. lećnik Dr. Peštalič Karolj oćitovali su meni duhovnomu pastiru mihaljevečke fare, naj ljudstvu predstavim, da kad opaziju kakvo znamenje bulah najmre vručinu, glavobol, namurnost grlobol, da jim taki daju na znanje i da dete spraviju vu špital, i tako se oni ufaju svako dete osloboditi. Ja sem to ljudstvu vu cirkvi predstavil i povišeput. Spametno ljudstvo je lepo bogalo, na brzo javilo i decu vu špital doneslo. Dosada od 13 dece, koja su bila pod vraćenjem G. vraćitelja, samo jedno je vumrlo, jer je prekesno bilo spravleno vu špital, kak je samo dete vu špitalu povedalo; ostala deca sva su ozdravila akoprem su nekoja već bila vu hudom stališu. Za dvoje dece su pred menom sam poglaviti Gospon sudec Vrancsics rekli, da budu vumrla, pa su ipak ozdravila. Ja sem z vekšinom videl onu betežnu decu, koja su predi pomrla, jer sem jih obskrblival svetimi zadnjimi šakramenti, videl sem i ovu decu, jer sem jih vu špitalu skoro svaki den pohadjal, te ufam reći, da bi i ova deca z vekšinom pomrla, da nisu zarana došla pod skrbnu vraćiteljsku obskrbu. Kunšt našega G. vraćitelja zastoji vu tom, da znaju otrov dyphteritisa obustaviti ili lokalizirati vu grlu, da se neotruje krv tela. To delaju oni zvunrednom skrbjom vekšinom i sami, i po dvorkinjah, od kojih osobita hvala ide gospi Dornerici, koja postane druga mati deci, koja ju tak oblubiju, da se teško reztaneju s njom, kad jih roditelji zdrave dimo pelaju. Javlam to vu naših poštuvanih novinah, nebi li kojim ožalošćenim roditeljem pokazal put k ozdravljenju ljublenoga jim deteta.

Dragi medjimurski puk! Kak god si je človek dužen po odredbi Božjoj skrbeti hranu za življenje, tak si je dužen skrbeti za zdravje i ako je s čim porušeno, dužen si je pred Bogom svimi pravićnimi pametnimi načini i pripomočki pomagati k ozdravljenju, i ako toga nečini, gda more, prestupluje petu Božiu zapoved, koja glasi „ne vmori" i tak teško greši proti Bogu. Tak greši ne samo onda, kad se neskrbi za svoje ozdravljenje, nego i onda, kad se neskrbi za ozdravljenje onih, za koje se je dužen skrbeti, n. p. kad roditelji nemariju za decu svoju, da bi jim pomogli k ozdravljenju. Ufati se jedino vu G. Boga, a sam si nikaj nepomagati, to je grešna prevzetnost. Takova prevzetnost bila bi, kad tko nebi hotel nikaj delati, ne orati, ne sejati, kopati, nego bi samo iz neba čekal, da mu padne gotov kruh, to bi bilo Boga skušavati i prevzetuvati proti G. Bogu; tak isto dela človek, koj si neće pomagati sam, gda si može k ozdravljenju svojemu ili svojih, nego čeka, da bude G. Bog čuda delal s njim. A kčemu je onda Bog stvoril na zemlji svakojaka vraćtva, upotrebla? K tomu al je človeku razum i pamet, da znamo vraćtva upotrebovati naproti različitim betegom. K tomu zapovedal je Bog molitvu, da zi ž njom prosimo Božji blagoslov našemu delovanju i vraćtvu

Mudra je reč naroda. pomozi si sam, pomoći ti hoče i Bog. T. j. Deluj sam sa pripomočki, koje ti je Bog dal, a k tomu bude ti Bog dal svoju pomoć ili blagoslov, ako je to tvoje delo dobro i hasnovito za tvoju dušu i večno zveličenje.

Mihaly Gašparlin
župnik mihaljevečki.

ZABAVA.

Vilmos Tell.

Poleg pučkoga držanja Švajcarah Vilmos Tell poslužil je zrokom, da si narod 1315-te izvojuje slobodu i nezavisnost.

Vu gorskom, neplodnom onom kraju, koji je tako reči stvoren bil za nezavistnost, jednostavno i strpljivo življenje, zbiljno nagnenje k poslovanju, ter muževna samosvojnost oslobodi orsag od potlačenja i pritiska, od obstoječega za ono vreme kmetstva. Pak i vu srednjem veku, dok se drugi narodi nesu još k samospoznanju prebudili, Švajcari bili su več sloboden i samostalen narod.

Habsburgovci imali bi vu Švajcarskoj imanja, te bi po svojih državnih namestnikih pokušali malo po malo napinjati onaj gorski puk, nu ovaj se nebi povdal. Albert sin cesara Rudolfa bi zbog toga plamnul srdjbom, te poslal vu Švajcarsku najnesmiljnešega človeka, Geslera, za državnoga namestnika s podpunom oblastjum ili samovlastjum.

Ne potraja dugo i več se po celom orsagu razglasi njegvo brezdušno vladanje. Odurjaval i zametaval bi siromašni puk, koji, bi toli zavidno znal med onimi gorami živeti; i kak bi opazil samo malo bolje položajmu, več bi se podigel proti njemu ljuto i trsil se, da mu to zatere.

Jednom prilikom obhodeči jednu od svojih varmegjijah vu Švajcarskoj s oboruženimi sprevadjači, spazi lepu hižu, koju si nekoj Stauffacher podignul. „Neje li sramota" podviče Gessler, „da si ovakvi nevoljni robski sluge takve hiže daju zidati, gde bi i štale za nje vrlo dobre bile, kak te stan!! „Naj si zazida" pretrgne gospodina si jeden dvorjanik, „kada se zgotovi, damo nad vrata vrezati cesarski grb (Wappen) i budemo vidli, bude li vlastnik hiže podufal se pred nami zatajiti toga"?

Žena Stauffacherova bila na vratih, te je sve čula, a kada se na večer muž joj k domu povrne, pripoveda mu, kaj jim se grozi. Štauffacher namah se odputi k otcu svomu Fürštu vu selu Attinghausen, Fürst se obradoval nad pohodom Štauffacherovim, ponudi mu meso, kruh i vino, ali Štauffacher mu očituje, da neče ni jesti ni piti dotoga, dok se nedospomene s njim obznamenitom poslu, dok se nesporazmu, kak bi se iz pod Habsburžskoga robstva osloboditi mogli, dokle neiznajdu način, kak bi se tudjega jarma za na vek rešili.

Ova vrla dva Švajcara dugo su se tužila nad nepodnosljivom sudbinom domovine svoje, te su snovala, kak bi moguče bilo pretrgnuti dovezdanje težkoče. Pritom zmislič se na mladoga Melchtala, koji je po bližnjoj šumi bludil, te na milost dobroga sela upučen bil, od kad mu prilikom oranja Gesslerov jeden službenik silom hotel dva lepa vola od zeti, ali mu se Melhtal opre, te se obrani proti sili, odtrgnuv kitu s bora, te vudri činovnika, da mu se ruka potere. Za čas najdu Melechtala vu gostom skrivališču, te njih troje odluči osloboditi domovinu od samovlastnikov. Jeden njih bil iz schwitzske, drugi iz urske a tretji iz unterwaldske varmegjije, te se svaki njih obvezal, da bude se na obrečeni den s deset hrabrih ljudih na gori Rütli postavil, gde se imaju do kraja dospomenutí kako, bi moguče bilo slobodu izvojuvati.

17. novembra 1307-me v noči zestane se trideset odlučeni ljudih, te pod zvezdovitim nebom zakunu se na sveto ime božje, da budu odkupili domo

vinu, ili da poginu do jednoga. Za početak odrede ročiš*e 1. januara 1308 Švajcarski puk pripoveda, da su vu čas izrečenja ove zakletve tri bistra zviranjka buknula iz pod vrha one gore, ali istinitost je od te još vekša, da je one noči iz trideset srcah onih ljudih suknulo vrelo za slobodu Švajcarske.

Gessler bi medjutim i nadalje nastavljal nespodobnu krivicu, niti bi ga zamišljeno lice, te znamenje dojdučega ustanka od njegvih podanikov odvračalo od takvoga ponašanja, več bi naprotiv na još vekšu brezdužnost nagnul Zanašal se na prostu silu. Ne je znal, kam vekša je duševna sila. Vu ostalom toliko škodljiva je samovlast za dušu človečju da ponajviše prikvači za jednu vrst zablude onoga, koji se žnjom poslužuje zaslepiga i krivo zapelja, te strahotu ljudsku iz njega izdela, človek je za to stvoren, da sam sobom upravlja, da se vekovitim zakonom podava, ter da se vu izpunjenutih zakonah trudi. Samo kakti zastupniku vekovitih zakonah dopuščeno mu je vladati. Tak je Gessler poleg ovoga po pučkom držanju neznajuči, kaj bi včinil, da zatere i vništi diku i slobodu maloga svoga naroda, odluči, te da vu selu Altesdorf zvanom sred piaca postaviti jeden stup, a na vrh toga lastoviti škrljak okinčen s austrijanskim grbom, cimerom, naloživši oštro, da svaki poljodelec ili državljanim, koji poleg ovoga prejde, ima glavu si odkriti pred njim. I slubnjem se razglasi, da ako se toj naredbi sprotivi, da vu temnicu dospi. Po držanju pučkom, stanovniki rajše se obišli na daleko, da nebi kroz piac morali iti; nu Vilmoš Tell hrabri lovec divokozah držeči to za kukavščinu, s osovljenom glavom prejde ravno prama postavljenomu onomu stupu, vodeči i sinčića sobom, ali k škrljaku neposegne nijeden. Na to priskoče prideljeni onde čuvari, te pridrže otca i se sinčecom.

Vu čas se Gessler postavi i začuvši, da je Vilmoš Tell jeden od naj izvrstneših lovcov, koj bi se hvalil, da strelicom odaljen od sto korakah jabuku, dotekne odsudi dičnoga Švajcara, naj strelicom jabuku strese s glave sina svoga. Zahman molil Gesslera celi kraj, da bi od stupil od takve neopravdane, svakoga naravnoga zakona nedostojne i zburkane naredbe.

Gessler negenjen ostal. Vilmoš Tell moral je poleg velike duševne borbe ustreliti jabuku s glave sina svojega i to iz daljine na sto korakah. Najpotlje odluči se siromak otec. Donesli mu strelicu i on jednu stran te zatisne sebi u prsa, a drugim hitcem srečno shiti jabuku s glave sinka svoga. Ali kadno s olahkočenim srcem nagne, da se oddalji s oblodjenim detetom, zastavi ga Gessler ponovno, te zapita, a za koga je namislil onu drugu strelicu, koju si je vu prsa zatisnul. Vilmoš Tell neod govori nikaj, ali Gessler ga uveraval, da mu neima pogibelji za život, kak god odgovori, na to on reče, da je ono za samo vlastnika odlučil. Da bi si sina ranil, i obešenjak bi moral poginuti.

Gessler na to odluči doduše Vilmoša Tella ostaviti živa, ali ga da zapreti vu kussnachtsku tvrdjavu pod gorom Riga, te zbog vekše sigurnosti od puti se, da sam preda zarobljenika zapovedniku tvrdjave, bojal se, da bi se protiveči se seljaki spuntali, videči Tella vu železju. Sede anda vu čun s nekoliko oboruženih ljudih, s voditeljem ladje s vozari i s Vilmošem Tellom obkovanim vu železje.

Prejti jim bilo luzernsko jezero da vu Kussnacht dospiju. Skoro da več vu sred vode prodje, kada strašen viher zavine. Vozari trude se zravnati čun prama malomu zalevu pod gorom Riga, gde su mislili utočište najti, ali trud jim zahman ostal, ne su mogli s vladati zburkane pene i valove vode koje jim od sv. Gottharda šibajuči viher podmetal. Na minute bi se čun tak podigel, da je zatim s neizrečenom hitrinom vu glubljinu v tunul i opet se podigel. „Samo jeden človek je na svetu, koj nas iz te pogibelji osloboditi more“ zaviknuli voditelj i vozari, to je Vilmos Tell“ „on je najzvežbaneši brodar ovoga kraja.“ „Naj se oslobodi okovja“ zapoveda namah Gessler, koji bi kukavica, kak i svaki nemilosrden človek i naj mu se poveri upravljanje ladje, životom svojim odgovoren je vezda za nas“!

(Konec sledi.)

Kaj je novoga doma?

— **Poštanske šparkasse** su se ov mesec prvoga počele. Njegovo Velič. kralj Magjarski je prvi bil, koj je 300 frtov nutri dal, ali več za tri dni su mnogi deli nutri. Da bi se samo pomnožilo još više, da to na šparavost, koja se do vezda pri naših ljudih kazala, još bolje kaže.

— **Več je bilo protuletje** posle tvrde zime, komaj smo se oslobodili od snega, a evo, pak je tu zima i sneg. Zlo je, da je obrt preprečeni ne samo na železnici, nego i po okolicah, osobito po dolnjoj Magjarskoj, buduč su svi puti snegom zakopani. Zaradi toga se i vode razlevaju, občine se poniščuju Ali morti nam kvara naplati glas, da je žitek ves pokriti, izim jako močvarnih predelov.

— **Mrzlokrvni ubojnik**. Zadnji mesec 30. je med Vamoš Mikola i Tölgyes stoječe jedne krčme jeden iz Szobb dojduči lontovski foringaš postal. Odišel je nutri i dal si je donesti jeden liter vina; nije imal peneze, pak je od onoga, kojega je pelal, prosil za jeden forint, ali ono je ne mogel krčmar zmeniti, pak mu je dužen ostal i obečal mu je, da gda bude prviput mimo išel, vre splati. S ovim su dale vu Vamoš- Mikola se pelali. Ali krčmar je ne za dugo drugo mislil i s dvemi ljudmi je za njim išel, pak su siromašnoga kučiša tak zbili, kaj je taki vumrl. Krčmar je za tim, kak da bi najbolje si delo zvršil, je dimo išel i k večerji je sel. Tak za jednom vurom su žandari k jemu došli. „Kaj su napravili gospon Öttenberger“? ga je pital žandarski fürer. „Razsrdil me je ov muž, pak sam ga zatukel!“ je rekel pitani, i s tem je odišel prez reči s žandarmi. Ovo pripečenje se jako razširilo vu okolici zato, da je krčmar jako ljubezen i pošten bil, od koga je nitko ne mislil, da bi to napraviti mogel.

— **Vu okolici Dolha** (vu Marmaroš varmegjiji) se je strašen dogodjaj pripetil. Jen žandar je prve svoje pajdaše, a potle sam sebe skončal. Ve se zeznalo, da je tomu celomu kartanje zrok bil. Ovog meseca 22 ga su se svi tri vu sobi kartali, ne misliv nikaj na to, da zakoni to prepovedaju. Takač, tak se je taj isti žandar zval, je svoje novce zgubil, koje je on posle igre od svojih pajdašov nazad prosil. Ali oni su mu je ni nazad dali i zbog toga je prvič. Imre Gjuru, za tim Butyan Gjalu strelil a na pokon pak sam sebe.

— **Vu N. Varadu** se je slede e dogodilo. Pri jednoj Gospi je jedna švelja stanuvala. Ta gospa je jedno malo dete imela, koje je ona naveke sobom odnesla ako je kam šivat išla. Kad je na večer dimo došla, donesla je gda gda nekakvu opravicu malomu detetu, čemu se je gazdarica jako obradovala. Ali na zadnje se je ipak zeznalo, zakaj je ona to dete sobom nosila. Ta ista švelja se je za siromašku dovicu vun dala s malom detetom, kojega niti krstiti nemore dati, jer nema kaj bi popu dala. Više milosrdne gospe su se njoj smiluvale i daruvale su ju, da more si siromaško dete skrstiti. Ali ta dobra švelja je navek te krstne dare lepo vu žep vteknula. Tak se je dogodilo, da je to dete več jedenajstput pokrščeno bilo i da vezda niti neznaju, da k kojoj veri spada to detešce, jer je pri lutheranih, pri vlahih pri katolikih bilo pokrščeno.

— **Pri novem krčmaru**, kod Mildija vu Čakovcu, su kelnerici peneze vkrali pod onim vremenu, kak se je ona vu kuhnji zadržavala,ovog meseca 8-ga. Pod vanjkušu je imela 73 frtov i sreča njezina, da su joj ne sve vkrali, nego samo 23 frtov. Na jednu ženu sumnjuju koju su k kr. sudu prijavili.

— **Iz D. Dubrave** nam pišeju, da se je tam 6 februara plesna zabava obdržala za dubravske cirkvene orgule. Ov bal je bil jako pohodjen, i dobitka je dosta donesel, tak da je za orgulje 60 frtov prinesel.

— **Vu koriti** je putuval na drugi svet. Hovath Štef 70 lět stari krojač iz Vesprima se je ov mesec 5-ga, tak žganice napil, da kad je iz štacuna vun došel, gde je žganicu pil, je skupa opal. Tak su ga našli nešteri poljodelavci, koji su ga počeli zbuditi, ali se je ne stanul, kad su to vidli dečki su se spominali, kaj bi napravili s siromaškim starcem. Jeden z med njih je rekel, da naj ideju po koritu pak ga naj vu onoj neseju na varaške hiže. To su i napravili pak su siromašnoga človeka odvečer kod 4 vure rečeni ljudi odnesli na varaške hiže, odkud ga su žandari vu špital dali odnesti, ali gde je samo kratek čas se raduval novomu stanu, jer je za neštere vure vumrl. Zrok njegovoj smrti je žganica, koju je mnogo pil. —

Kaj je novoga vu velikim svetu?

— **Jeden težak** kakti ablegat vu englejskom spravišču. Vu Englejskoj su jednoga težaka postavili za ablegata vu jednoj okolici, komu je ime: Arch Jožef. Vu zvojem življenju, do vezda je jeden prosti težak bil, koj niti senjal nije nigdar, da bi on i gda vu ors. spravišče došel. Posle ženitbe se je vučil pisati i čitati. Jenput mu je na pamet došlo, da bude on govora držal vu jednoj skupščini. I zbilja takvoga govora je držal, vu kojem je sadašnji stališ jednoga siromaka očitoval, da su se svi čudili. Od onoga vremena nije bila ni jedna sednica vu onoj okolici, koju on nebi bil prisustvoval. I ve, kak su ga vu zadnjem vremenu za ablegata zebrali, ni se je on sramuval pred one, koji finu opravu, rukavice i t. d. nosiju s svojom prostom opravom se predstaviti, nego tak kak je do sada se nosil, vu gačaj je odišel, da svoju veliku zadaću dovrši. Veliju, da vu šparkassi ima 100 frtov za živež, ako bi mu penezi zmenjkali, budu mu ljudi kruha poslali vu varaš, jer vu Englejskoj nedobiju plaću abligati. Nad zadnjim govoru, kojega je ne zdavna držal, su se svi čudili.

— **Turska vlada** naravnala se je s bulgarskim knezom Šandorom vu Bulgarski iztočnorumunjskoj uniji i Sultan je več podpisal ugovora i obznanil europejskim vladarom. Poleg toga bude turski sultan svako peto leto Šandora bulgarskoga kneza imenuval za Istočno rumunjskoga vladara. Knez bude sam vodil celu vladu i on bude svim vojskam zapovednik.

— **Kolera** se pokažuje okolo Padue, dakle na južnoj strani Monarhije, 8 ljudi je vumrlo od nje, blizo je nas, paziti moramo Upraviteljstvo je včinilo svoje. I pri nas vu Medjimurskoj mora svaka občina: selo i varaš včiniti kaj more. Pazimo na sve, svaki človek okolo sebe.

— **“Ne“**. Jeden iz Bukareste mladi fiškališ je ove dneve pelal k oltaru kči jednoga prebogatoga trgovca. Lepo i svetlo družtvo je sprevodilo ovoga para vu cirkvu, gde bi se moralo venčanje obdržavati. Gda je redovnik pital gospodičnu, jeli hoće iti za ženu k N. N. gosponu, ona je s jakim glasom rekla da „ne“. Još ju je jedenput pital, ali ona je još i drugiput rekla. da „ne“! Družtvo se je razsrdilo i odišlo iz cirkve. Zatim je puca povedala roditeljem, da nede k nikomu drugomu za ženu, kak k jednomu abligatu, vu koga se je vre predi zaljubila.

Nekaj za kratek čas.

Jeden morski kapitan imal je vu svojoj hižici za svoj stol jednu košaru finoga vina, pak kad je jedenput brojil butelije, opazil je, da mu nekoliko fali, a nije se zmišljaval, gda bi je potrošil. Tko bi to mogel krasti? Nitko drugi kak njegov dečko (forišec), koj ga je dvoril, ar drugi je ne imel tam posla. Da se osvedoči o tom, skrije se kapitan vu bližnju hižicu on čas, gda je dečko moral prestirati stol. Došel je dečko i obavil je svoj posel vu redu, a zatim je vzel jednu flašu iz košare i rekel je sam vu sebi. „Jakob Durbić iz Kostrene, ti se želiš oženiti sa ovom devojkom, Zelenikom, rodom od Kalnika grada i pokehdob nitko proti tomu neprigovarja zato budemo gostuvanje taki obavili.“

Nagne flašu na vusta, za kratek čas ju izprazni, ter ju črez oblok hiti vu morje.

Pri obedu nije rekel kapitan nikaj nego si je pripravil komad vužeta (štrika) i pozove po obedu dečka k sebi. „Jakob čuj, da ti povem jednu šalu; ja bi te rad oženil.“ „Tak?“ odgovori Jakob, ali je i vuprl oči na on debeli falat vužeta.

Je, poslušaj i sve mora iti ljepo vu redu:

Jakob Durbić iz Kostrene, ti se budeš oženil sa ovom poštuvanom devojkom Barbarom Vužetkom rodom iz Batinovog varaša i pokehdob proti tomu nitko nepregovarja, zato budemo ve taki svadbu obavili. Na to podigne kapitan ruku, da ga venča, ali Jakob povikne „prosim naj staneju gospon kapitan! Ja tomu prigovarjam.

„Kaj, ti tepec, kaj si ti né moje vino popil?“

„Jesam, gospon kapitan, ali ako oni to znaju, onda budu i to znali, da je sve vu redu išlo. Zakaj su oni ne pregovorili kak ja prigovarjam ovoj ženitbi, pak se nebi bilo svatbuvalo.“

Kapitan se je moral tomu prefriganomu prigovoru nasmejati, pak reči:

‚Dobro onda, naj ti bude za vezda oproščeno, ali pazi dečko, da se nezideš više s devojkom od Kalnika grada, ar te ovo vuže bude kušnulo tak, da se budeš zmišljaval na tvoje gosti dok budeš živ.

Sudec: Jeli vas né sram, zbog vu sivih pet seksarov človeka zaklati?

Tolvaj: Je, kaj ja morem kaj zato ako je ov magarec već penez ne imal!

Gospa: Oho, kaj išče ov soldat ovdi v kuhnji?

Kuharica (prestrašeno): Ov ov pazi na me, kaj mi se kaj nebi pripetilo na večer, gda budem sama doma.

Jeden barbér zapital je muža, koj je na senjem dopeljal nekaj drv na svojem oslu, za kuliko bi dal taj celi voz, kaj je na oslu. Pogode se i muž mu drva preda, ali barbér veli, da je on kupil celi voz, tojest i sedlo. Popravdali su se, ali nazadnje pogodba tak stoji i kumek je moral popustiti.

Za nekoliko dnevov došel je ov muž k barbéru i zapital ga, da kuliko kuliko bi platiti moral, da bi podbril njega i njegvoga pajdaša. Barbér mu odgovori vsakoga za groš, i podbril je muža, ali vezda dopelja on i svojega osla, pak mu veli: vezda ga podbri, ali pak mi daj moje sedlo nazaj.

Vkradjena je bila jedna vura vredna 100 forinti. Ov isti, komu je vura vkradjena bila, dal je obznaniti ovak: On, koj je meni vuru vkral naj mi ju taki donese, a ja mu budem daj navuka, da bu mogel drugu vuru vkrasti

CENA ŽITKA

Kuruza na vagi	. .	5.70	5,85
Pšenica „ „	. .	7.50	7.70
Hrž „ „	. . .	5·50	6.60
Ječmen „ „	. . .	6.—	7.—
Zob „ „	. .	6 80	7.

LOTTERIJA

Grac 1886 7. februar

22 25. 46. 83. 74.

Szerkesztő: MARGITAI JOZSEF urednik

Hirdetések,

A »Betegbarát« czimü röpiratban számos háziszer van ismertetve, melyek sok éven keresztül megbizhatóknak bizonyultak s ez okból a legmelegebb ajánlatra méltók. Minden betegnek ismerni kellene e röpiratot. Különösen pedig azokat, a kik köszvényben vagy csúzban, tüdősorvadásban, ideggyengeségben, sápkórban stb. szenvednek, arra figyelmeztetjük, hogy az egyszerü háziszerek által nagyon gyakran még az úgynevezett gyógyithatlan betegségek is megszüntek. A ki a »Betegbarátot« olvasni kivánja, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe, mire a röpirat megküldetik. A megrendelőnek ez költségébe nem kerül.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal.

Csáktornyán

egy lakház

3 és fél hold szántó földel vagy annélkül eladó, esetleg haszonbérbe adandó.

Továbbá eladó vagy 50 mét. m. takarmány 25 m. m árpa szalma és egy egyelőre is alkalmas ruganyos kocsi. — Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Egy utczai lakás

áll 2 utczai szobából, konyha, kamra, pincze és padlás f. é. márczius 1-ére kiadó. — Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2125

Egy nyomdai tanoncz

előnyös feltételek mellett azonnal felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatal.

Kaméliának

levelét szerdán febr. 10-én kaptam kézhez. A találkát hétfőn délelőtt 11 órára a jelzett helyen elfogadom és ott leszek.

Egy butorozott szoba

azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában,

L . . . .

Mikor utazik el és meddig marad távol? Szives válaszát „Cs. S." jegy alatt e lap kiadóhivatalához kérem. Aliquis.

Hamburgi kávé stb. árjegyzék-kivonat

ETLINGER & COMP., HAMBURGBAN

ajánlják ösmert olcsó és valodi áruikat póstán, portomentesen, utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Kávé 5 kigr. 10 vámfontos zacskókban. Aro é.-ben

BAHIA, kellemes izü	2, 90	ARANYJÁVA, kiv. finom enyhe .	5. 10
RIO, finom erős . , ...	3, 30	JAVA, zöld erős delicat . . .	4. 95
SANTOS szapora zöld	3, 70	PORTORICO, zamatos erős . .	5. 25
CUBA, zöld erős, brillans . . .	4, 10	JAVA, nagyszemü ig. fin. delic .	5. 87
MOKKA GYÖNGY afr. valódi tüzes	3 90	GYÖNGYKÁVÉ, legfin. zöld . .	5, 30
DOMINGO, legfin. enyhe . . .	4, 65	PLANTAGE, zamatos brillans . .	6, 20
CAMPINAS, igen fin. bőfizető . .	4, 85	MENADO, kiv. finom nemes . .	6. 30
CEYLON, kékes zöld, erős . . .	4, 85	ARAB. MOCCA, kiv. nemes, tüzes	7. 20

Kedvelt kávé keverékek minden árban 2-féle 5 klgr. ként CHINAI TÉA diszes szelenczékben fél klgr. ként o. é. 70. 95. 1. 15. 1, 70, 2. 30. 2. 85. 3. 15 stb. hozzá csomagláshoz alkalmas. 2 klgrnál kevesebb Téa 30 krral drágább (portó)

JAMAIKAI-RUM valódi 4 liter bérmentve	4 20	MATJES HERING bérmentve 5 klgr hordócska	2. 05
CAVIAR I a. bérmentve 2 klgr.	4. 15.	TABLA RIZS 5 „ ként	1. 25
„ keveset sozva 4 klgr.	7. 50.	GYÖNGY SAGO bérmentesen	1 85

318 3...18 Minden közvetlen Hamburgból. teljes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A legjobb és legszebb

Harmonikák

és minden zene- hangszer

csak TRIMMEL N. JANOS-nál

Bécs VII. Kaiserstrasse 74.

Arjegyzékek harmonika vagy mas zenehangszerekről ingyen és bérmentve

305 10...30

Az

EQUITABLE

életbiztositó-társaság

NEW-YORKBAN

alapittatott 1859-ben.

Biztositási tőke 1884. dec. 31.	788.993.384 o.é frt
a társaság vagyona „ „ „	148,312,010 o é. frt
nyeremény tartalék . „ „	26.733,223 o é frt
az 1884-ben kötött uj biztositások összege — — — —	216.436.495 o é frt

az egész nyeremény a biztositottak közt osztatik szét.

Minden kötvény három év mulva megtámadhatlanná válik.

Magyarországi vezérképviselősége:

Budapest, VI. Andrássy-ut 12.

325 1–5.

Csak a Richter-féle

Pain-Expeller

horgonnyal

a valódi és az a készitmény, mely által a köszvény és csúz eseteiben az ismeretes meglepő gyógyeredmények érettek el. E rég jónak bizonyult háziszer 40 és 70 kr. a legtöbb gyógyszertárban* hapható. Fő-raktár: Gyógyszertár az arany oroszlánhoz, Prága, Altstadt.

Én, Csillag Anna

185 cm. hosszu óriási Loreley hajammal számtalan hálairattal melyek mindenki által megtekinthetők, bebizonyitottam, hogy az általam feltalált hajkenőcs mindenféle hajbetegség, u. m. hajkihullás ellen, a hajnövés előmozditására, a hajtüsző erősödésére, tejgörcs, korpaképződés és kopaszodás ellen, uraknál a ritkabajusz és szakál ellen a legbiztosabb szerként használtatott bámulatos eredménynyel. — Vegyelemzési bizonyitványok a legkitűnőbb szakférfiaktól rendelkezésünkre állanak. —

Egy tégely ára: 50 kr., 1 frt 2 frt., használati utasitással együtt. Szétküldés minden világrészbe postautánvéttel vagy az összeg előzetes beküldése mellett a gyárból

CSILLAG ÉS TÁRSA

Budapest, VI, király-utcza 26.

Csáktornyán kapható a gyógyszertárban a „Magyar Koronához", valamint magyarország nagyobbgyógyszertáraiban. 304 13–20.

---

825. szám tk. 1883.

Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy MARKÓ ROZÁLIA polstraui lakósnak, VINKOVICS ANDRÁS mártáni lakós ellen 318 frt 29 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a n.-kanizsai kir. törvényszékhez tartozó ezen kir. járásbiróság területén levő az I-ső hegykerületi 14. sztjkvben 19. hrsz a. VINKOVICS ANDRÁS és VINKOVICS FRANCZISKA tulajdonául felvett ingatlanból az előbbit illető és az adó alapján 1077 frtra becsült fele része, ugyan ezen összeg kikiáltási ár és ennek megfelelő 10 százalékos bánatpénz letétele kötelezettsége mellett, az I-ső hegy kerületi községbiró házánál

1886. márczius 18-án d. e. 10 órakor

tartandó árverésen eladatni fog.

A részletesebb árverési feltételek ezen kir. járásbiróság telekkönnyvi osztályánál és az I. hegykerületi község birónál betekinthetők.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Csáktornyán 1883-ik évi április hó 21-én. 326 1—1.

NÖI és FÉRFI

ruha szövetek.

Csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermetű férfi észére

Egy öltözetre 3·10 méter	jó gyapjuszövetből	4 frt 96 kr.
	jobb gyapjuszövetből	8 „ „ „
	finom gyapjuszövetből	10 „ „ „
	legfin. gyapjuszövetből	12 frt 40 kr.

Peruwient a legfinomabb gyapjuból a legdivatosabb szinekben a legujabb nöi-posztó ruháknak, ára meterenkint 2 frt 20 2 frt 40. Fekete Palmerston ... télikabát szövet ... tricot, valódi gyaju téli köpenynek nök részére méterenkint 4 frt ... Loden nöi esőköpenyek es ruháknak.

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, cgesz 12 frtig. Legfin. öltözékeket, nadrág, felsőkabát és eső köpenyszövetek tülfil, Loden, commis Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztalposztókat perwient; doskingot ajánl

Alapittatott **STIKAROFSKI J.** ... 1866 ...

gyári raktára Brünben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Allandóan több mint 150,000 o. é. frt értékü raktárom van. ennél fogva természetes, hogy nagy világüzletemben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készitési áron alul tovabb adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja látni, ... hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennélfogva tehát valóságos szédelgés ha posztókereskedési czégekből mintákat hirdetnek, mert es esetekben a mintak egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándékösmeretes.

Megnem felelő posztóvégek kicseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik.

Levelezések, magyar, német, cseh, lengyelolasz és franczia nyelven fogadtatnak el. 203 20,...20

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREKBEN

Alapittatott 1873. évben.

HERLINGER M.

Alapittatott 1873. évben.

órás és ékszerész Csáktornyán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemü órák, arany, ezüstáruk és ékszerekből legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemü

RÉGI ÓRÁKAT

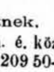

ugyszintén

arany- és ezüst tárgyakat

javitás végett jót állás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorkodom még jól berendezett **optikai áruraktáromat** is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 50—*

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK NEVNAPI AJÁNDEKOKBAN — NAGY VÁLASZTÉK NÁSZAJÁNDÉKOKBAN — NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN

A RESOLVIRSZAPPAN,

feltalálva és sajátkezüleg készitve

Pichler Ferencztől cs k. főállatorvos az osztrák-magyar hadseregben,

gyógyit minden külső sérülést és börkiütést minden házi állatnál, eltávolit minden használati és szépségi hibát a lovaknál, különösen minden bénultságot gyógyit ugy ujat mint idültet és különösen mirigy-, csontszenvedések, kiváltképen izom-gyuladások és szerszám nyomásnál gyökeres gyógyszer.

A resolvirszappan kitünő tulajdonságai következtében és gyógyitási eredményei miatt gazdasági egyesületektől, állatorvosoktól és számos földbirtokosoktól ismételten megtiszrelő bizonyitványokkal és elismerő hálairatokkal kitüntetett.

1 drb. resolvirszappan 50 gramm tisztasuly, elegendő 10 beteg ló részére o. é. 1 frt 20 kr.
1 „ „ 120 „ „ „ 25 „ „ „ „ 2 „ 10 „

Minden darab resolvirszappanhoz egy pontos használati utasitás a hazai nyelven mellékéltetik.

Fő-elárusitás minden világrészre Wasilewsky és Pilaskinál Varsóban.

Főraktar Magyarországon Török Józsefnél gyógyszerész Bpesten, tovabbá kapható minden gyógyfükereskedésben és gyógyszertárakba.

Hogy minden utánzás megakadályoztassék minden doboz resolvirszappan az ide mellékelt törvényesen letéteményezett védjegygyel és kézvonásokkal el van látva

307 10–10. WASILEWSKI és PILASKI Varsó.

Singerstrasse 15. zum „gold. Reichsapfel"

PSERHOFER J.-FÉLE

gyógyszertár Bécsben.

Vértisztitó labdacsok ezelőtt egyetemes labdacsok neve alatt, ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. A legmakacsabb esetekben, melyben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacsok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. **1 doboz 15 labdacscsal 21 krajczár 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr.** bérmentetlen utánvétküldemény **1 frt 10 kr. (tekercsnél kevesebb nem küldetik szét.)**

Számtalan levél érkezett, melyek irói hálat mondanak e labdacsokért, melyeknek a legkülönfélébb és legsulyosabb betegségekben egészségük helyreallitását köszönik, aki csak egyszer kisérletet tett velük tovább ajánlják.

Számtalan köszönő irat közül, ide mellékelve közlünk néhányat.

Leongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt uram! Az ön labdacsai valóban csodás hatássuk nem olyanok mint sok más dicsért szer, ezek valóban minden baj ellen segitséget nyujtanak.

A husvétra rendelt labdacsok legnagyobb részét barátaim és ismerőseim között osztottam szét s valamennyien jó hasznukat vették, s még magaskoru és különféle bajban, betegségben sinylődő személyek is ezek által ha nem is teljes egészségöket, de tetemeg javulást nyertek és tovább is akarják használni. Fogadja az én legbensőbb hálámat és mindazokét, akiknek szererencsénk volt az ön labdacsai segitségével nyerni vissza egészségünket. **Deutinger Márton.**

Béga-Szt. György, 1882. feb. 16

Tisztelt uram! Nem fejezhetem ki eléggé legmélyebb hálámat az ön labdacsaiért, mert Isten segitsége után egyedül az ön labdacsaitól gyógyult fel nőm, ki már évek óta szenvedett mizererében, és habár egyelöre még néha be kell vennie a labdacsokból, de egészsége már annyira helyreált, hogy fiatalos frisseséggel üzheti valamennyi foglalkozásál. Kérem sziveskedjék e hálanyilvánitásomat az összes szenvedők javára felhasználni és egyszersmind méltóztassék ujból két tekercs labdacsot és két db. chinai szappant küldeni. ... Kiváló tisztelettel maradtam alázatos szolgája, **Novák Alajos**, főkertész

Tekintetes Uram! Ama feltevésben, hogy az ön valamennyi gyógyszere egyenlő jóhatásu, mint az ön kitünő fagybalzsama, mely az én családomban néhány idült fagydaganatot hamar megsemmisitett, daczára az ugynevezett egyetemes szerek ellen érzett ellenszemvemnek arra határoztam el magamat, hogy az ön vértisztitó-labdacsaihoz folyamodom, hogy e kis golyócskák segitségével ostromoljam sok évi hämorthoidali bajomat. Nem habozom önnek bevallani, hogy idüli bajom négyheti használat után teljesen megszünt s hogy ismerőseim körében igen buzgón ajánlom e labdacsokat. Nincs is semmi kifogásom az ellen, ha ön e sorokat nyilvánossan — de névaláirásom nélkül — közzé teszi. Kiváló tisztelettel

Bécs, 1881. feb. 20. **C. v. T.**

Fagybalzsam Pserhofer J.-től, évek óta elismerve, mint legbiztosabb szer bármiféle fagybajok ellen, valamint nagyon idült sebekellen is 1 tégely 40 kr.

Golyva-balzsam a golyva ellen biztos szer, 1 üvegcse 40 kr.

Élet-esszenczia (prágai cseppek) megromlott gyomor, rosz emésztés, mindennemü altestbajok ellen kitünő háziszer 1 üvegcse 20 kr.

Utifü-nedv általánosan ismert kitünő háziszer katarhus, rekedtség, szamárhuru stb. ellen. 1 üveg 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs legjobb szer köszvény és rheumaszerü bajok ellen. Ára 1 frt 20 kr.

Tannochinin-hajkenőcs Pserhofer J.-től évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállitott nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes kenőcs Steudel dr.-tól sebeknél, mindennemü mérges keléseknél, valamint időszakonkint megnyiló lábdaganatoknál, sebes és gyuladt melleknél s hasonló bajoknál kitünőnek bizonyult. 1 tégely 50 kr.

Egyetemes tisztitó-só Bulrich A. W.-tól Kitünő háziszer megzavart emésztés minden következményei ugymind főjfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhéj, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 frt.

Minden fajtáju homöopathikus szerek folyton raktáron vannak.

Az itt felsorolt készitményeken kivül kapható valamenyi osztrák-magyar ujságban hirdetett kül- és belföld gyógytári különlegesség u. m.

Alpesi-fü-likör W. O. Bernhardtól 1 üveg 2 frt 60 kr. 1 fél üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Romershausen-féle szemeszszenczia 1 üveg 2 frt 50 kr. egy fél üveg 1 frt 50 kr.

Dr. Hufeland-féle szemdohány 1 doboz 60 kr.

Kwizda-féle Köszveny-fluidum 1 üveg 1 frt.

Restitutio-fluidum lovak részére 1 üveg 1 frt 40 kr.

Korneunburgi állatpor 1 csomag 42 kr.

Ferencz pálinka 1 üveg 60 kr.

Stajer növénynedv 1 üveg 88 kr.

Mária-czelli cseppek 1 üveg 35 kr.

Schaumann-féle gyomorsó 1 doboz 75 kr.

Herbabny-féle Neuroxylin 1 üveg 1 frt és 1 frt 20 kr.

Mész-vas-szyrup Herbabny-tól 1 üveg 1 frt 25 kr.

Oxford fogcseppek 1 üveg 50 kr.

Labdacsok ebek számára 1 doboz 30 kr.

Tourista-kenőcs 1 tekercs 60 kr.

Porok lábizzadás ellen 1 doboz 50 kr

stb. stb. és minden netalán raktáron nem levő czikk kivánatra gyorsan és olcsón megszereztetik.

Postai küldemények 5 frt alull megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mellett nagyobb összegeknél utánvéttel is eszközöltetnek. 306 8–12

Nyom. Fischel F. laptulajdonosnál Csáktornyán.